

Апталық 1948 жылдың 20 сәуірінен шыға бастады

Жуырда ҚазҰУ-да «Жібек жолы түйелері: тұрақты дамудағы камелидтерді зерттеу» атты IV халықаралық ISOCARD конференциясы өтті. 35 елден келген қонақтардың қатысуымен өткен шара «ISO-CARD-Kazakhstan» қоғамдық қорымен бірге ұйымдастырылды.

ВО ИМЯ МИРА И СОГЛАСИЯ

В рамках V Съезда лидеров мировых и традиционных религий «Диалог религиозных лидеров и политических деятелей во имя мира и развития» и встречи Президента РК Н.Назарбаева с Генеральным секретарем ООН Пан Ги Мун прошли важные мероприятия, направленные на поддержку инициатив в области образования, науки, культуры и устойчивого развития.

ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫ ДӘСТҮРІМЕН

Конференцияны ҚазҰУ ректоры Ғалым Мұтанов ашты: «Еуразия жүрегінде орналасқан Қазақстан көптеген жылдар бойы әлемнің басты жолы болған Ұлы Жібек жолының бір бөлшегі болып табылады. Ал түйе – оның басты символы. Бұл жануармен қазақтың тарихы, салт-дәстүрі тығыз байланысты. Ата-бабаларымыз түйені ежелден ауыл шаруашылығында пайдаланды. Бүгінгі ауыл шаруашылығы жеделдетілген және жаһандандудың басқа да факторлары етене енген уақытта, өкінішке орай, түйелердің адам өмірінде атқаратын рөлі азаюда. Біз бұл конференцияны біліміміз, тәжірибеміз және түйелерді зерттеу саласындағы соңғы жетістіктерімізбен бөлісу үшін өткізудеміз. Біздің мақсатымыз – осы шыдамды жануардың тұрақты дамудың үлгісі бола алатын бұрынғы ұлылығын қайта калпына келтіру, жандандыру», – дей келе, шараның маңыздылығына тоқталып өтті.

Жалғасы 2-бетте

В ходе официального открытия нового здания ООН в Астане Генеральному секретарю ООН Пан Ги Муну было присвоено звание Почетного доктора КазНУ им. аль-Фараби. Церемонии вручения диплома провел ректор университета академик Ғалым Мұтанов, который также награждал высокого гостя большой золотой медалью Аль-Фараби за выдающийся вклад в дело мира и согласия и сотрудничество между ООН и Казахстаном, и вручил сертификат почетного члена международного клуба «Друзья КазНУ им. аль-Фараби».

«Хочу поблагодарить Президента, правительство и народ Казахстана за большую поддержку ООН. Сегодня большая честь для меня открыть новый дом ООН в Казахстане, а также удостоиться звания Почетного доктора ведущего вуза страны – КазНУ им. аль-Фараби. Я считаю, что в моем лице этого звания удостоились все те, кто работают в ООН и вносят большой вклад в продвижение мира и безопасности на планете», – отметил глава ООН в приветственной речи. Он подчеркнул, что университет является активным участником программы «Академическое влияние», инициированной им в 2012 году. За тот малый срок, что КазНУ возглавил глобальный хаб ООН по устойчивому развитию, было сделано очень многое для реализации этой программы.

«Много веков назад великий мыслитель Аль-Фараби сказал, что невозможно достигнуть высоких целей в изоляции, это можно сделать, только сотрудничая с другими. Ваш университет богат 80-летней историей, ООН отмечает свое 70-летие, мы должны вместе следовать принципам сохранения мира и согласия на земле, строить мост взаимопонимания и сотрудничества между народами», – сказал Пан Ги Мун.

В ходе мероприятия было отмечено, что КазНУ первому среди университетов стран СНГ было доверено возглавить глобальный хаб программы ООН «Академическое влияние» по вопросам устойчивого развития, объединяющей более 900 университетов мира, потенциал которых нацелен на активную

поддержку десяти всемирно признанных принципов ООН в области прав человека, грамотности, устойчивого развития и разрешения конфликтов.

КазНУ, являясь глобальным хабом UNA1 по устойчивости, активно вовлекает представителей научно-образовательной среды в процесс поиска решений мировых проблем человечества, защиты экологии и окружающей среды. Университет проводит огромную работу по продвижению идей устойчивого развития, ведет исследования в области альтернативных и возобновляемых источников энергии. КазНУ единственному из вузов стран СНГ, была оказана честь возглавить работу секции всемирного саммита ООН «RIO+20» в Рио-де-Жанейро и выступить с проектом «Зеленый мост через поколения» в поддержку инициатив Президента Н.Назарбаева. Университет выступил организатором III-го форума Азиатских университетов «Евразийское разнообразие и роль университетов для устойчивого развития», который прошел с участием ведущих ученых мира в рамках Астанинского экономического форума.

Недавно итоги деятельности хабов UNA1 по интеллектуальному вкладу в работу ООН и решению вызовов тысячелетия были подведены на втором форуме этой авторитетной международной организации по академическому влиянию в Сеуле (Ю.Корея). Генеральный секретарь ООН Пан Ги Мун в своем выступлении перед его участниками, дал высокую оценку деятельности КазНУ, отметив ее как пример целенаправленной работы по проблемам устойчивого развития и зеленой экономики. Среди крупнейших инициатив КазНУ как глобального хаба UNA1 следует отметить такие проекты, как разработка модельного плана устойчивого развития университетов, модерирование постоянной дискуссионной площадки «G-Global» по проблемам устойчивого развития, реализация на базе КазНУ международной студенческой инициативы «Model United Nations - New Silk Way».

Соб. корр.

«Аз и Я-ға» – 40 жыл

ҚазҰУ-да университет жанындағы Олжас Сүлейменов ғылыми-зерттеу орталығы мен «Олжас кітапханасы» баспа үйінің ұйымдастыруымен әйгілі ақын, көрнекті қоғам қайраткері Олжас Омарұлы Сүлейменовтің «Аз и Я» еңбегінің жарыққа шыққанына 40 жыл толуына орай конференция өтті.

Конференцияны университет ректоры Ғалым Мұтанов ашып, кітаптың жастарға берер тәлімінің мол екенін атап өтті. Өз кезіндегі саяси келенсіздіктің кесірінен көп сынға ұшырап, кітаптың шығуына тыйым салынған тұста авторды ұлтшыл деген айыппен замана қысымына салып, кітаптың жарыққа шығуына көп кедергілер жасалған болатын. Түркі және славян халықтарының ежелгі жазба ескерткіштеріне арналған бұл кітапты, белгілі мәскеулік сыншылар мен ғалымдар талқыға салып, арыз-шағымдары мен қарсы сын пікірлерді жаудырған. Дегенмен Д. Қонаевтың қатысуымен іс оң нәтиже көрсеткен. Бірақ қанша сынға ұшырағанымен, ақын Олжас Сүлейменовтің бұл кітабы, уақыт өте келе мойындалып, өз бағасын алды. Ол туралы ғылыми диссертациялар қорғалып, кейбір көне тарихи сөздеріне берген түсініктемелері ғылымға енгізілгені баршамызға белгілі.

Жалғасы 3-бетте

БҮГІНГІ САНДА:

ПЕРСПЕКТИВЫ
СОТРУДНИЧЕСТВА

2-стр.

БҮГІНГІ САНДА:

ЖУРНАЛЫ С
ИМПАКТ-ФАКТОРОМ И
ИХ ФАЛЬШИВЫЕ
«СПУТНИКИ»

4-стр.

БҮГІНГІ САНДА:

БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІ КАДР
ДАЙЫНДАУ ТӘЖІРІБЕДЕН
БАСТАУ АЛАДЫ

5-бет

Жалғасы. Басы 1-бетте

ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫ ДӘСТҮРІМЕН

Сонымен қатар ректор ҚР Білім және ғылым министрі Аслан Сәрінжіповтің: «Ұлы Жібек жолы – екі құрлықты, өркениетті жалғаушы көпір ғана емес, ол әлемдік экономиканың жақындасуына белсенді түрде ықпалын тигізіп келе жатыр. Бүкіл әлем ғалымдарының бірлескен күш-жігері, жаңа ғылыми жаңалықтары, ғылыми технологияларының арқасында түйе малы қазіргі қоғам өмірінде қайтадан өзінің лайықты орнын алатындығы сөзсіз», – деген сөздерін жеткізе келе, барлық қатысушыларға сәттілік тіледі.

ISOCARD ұйымының президенті Абдул Малик Халафалла өз сөзінде шараны ұйымдастырғаны үшін ректор Ф. Мұтанұлына алғыс айта отырып, ISO-CARD конференциясының араб елдерінен

тыс аймақта алғаш рет өтіп отырғандығын атап өтті. «Биыл төртінші рет өткізіліп отырған конференция Қазақстанда – Еуразия жүрегінде өтіп отырғандықтан, бірегей болып табылады. Біздің шарамыз барша әлемнің жас ғалымдарының басын қосады. Олар тәжірибе алмасады және түйе өсіру мен тұрақты дамуға қатысты мәселелерді шешу жолдарын іздестіреді. Бұл конференцияның басты тақырыбы – ғалымдардың түйенің ерекше түрі – камелидтер туралы баяндамалары болмақ», – деді ол.

Сондай-ақ жиында сөз сөйлеген ҚазҰАУ ректоры Тілектес Есполов: «Бүгінде әлемді су тапшылығы, экология, жаһандық мәселелер сынды түйткілді жайттар толғандыратыны рас. Ал адамға

жан азық болатын құнарлы өнім ғана осы проблемалардан құтылуға жол ашатын бірден-бір жол. Мемлекет қолдау көрсетіп отырған бұл конференция ел игілігі үшін жасалып отыр», – деген пікірімен бөлісті.

Конференция барысында «Камелидтердің биологиясы», «Камелидтердің өнімділігі және өнімдері», «Түйе шаруашылығының экономикасы және әлеуметтік-мәдени аспектілер», «Камелидтердің денсаулығы», «Камелидтердің физикалық және техникалық қоршаған ортасы» атты секциялар жұмыс жасады.

Қазақстанның түйе өсіруші елдер арасында алдыңғы қатарда екендігі белгілі. Біздің еліміз түйенің бір және екі өркешті түрімен қоса, оның гибридтерін

өсіру дәстүрін сақтап қалған. Сондықтан қазақстандық камелид зерттеушілердің тәжірибесі конференция қатысушылары тарапынан үлкен қызығушылық тудырды. Сонымен қатар конференция аясында шетелдік қонақтар мен БАҚ өкілдері Алматы облысы Іле ауданында орналасқан «Дәулет бекеті» түйе өсіру қожалығына жасалған пресс-турға қатысып, оның шұбат өндіру бойынша зауыты жұмысымен танысуға, бір және екі өркешті түйе шаруашылықтарын көзбен көріп қайтуға мүмкіндік алды.

Гүлжайна САЯҚБАЕВА,
журналистика факультетінің
2-курс студенті

РЕКТОРАТ

Жаңа бастамалар нәтижесі

Маусымның 15 күні өткен ректорат жиналысында ҚР БҒМ Ғылым комитетінің ғылыми-зерттеу институттары мен ҚазҰУ-дың бірлескен білім беру бағдарламалары бойынша 2014-2015 оқу жылының қорытындылары жайлы сөз қозғалды.

Жиында сөз алған «Ғылым ордасы» жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру орталығы басшысының орынбасары Алексей Александрович Швыдко екі ұйым арасында тұрақты байланыс орнатып, жастарға ғылыми дәстүрлер мен білім берудің заманауи стандарттарын ұштастыра білген аттестация бөліміне, факультет деканаты мен декандарына, сонымен қатар тіркеуші кенесіне ұдайы көмек қолын созатындығы үшін алғысын білдіріп, жоба аясында атқарылып жатқан жұмыстардың қарқындылығын баса айтып өтті.

Атап өтер болсақ, жас ғалымдарды даярлаудың бірегей жобасында ғылым докторлары мен профессорлар құрамы – 52, оның ішінде PhD доктор – 1, ғылым кандидаттары мен доценттер – 27, жалпы саны 80 адамды құрайды. Бұл университет үшін зор жетістік деп бағалауға болады. Дамыған бәсекеге қабілетті елдер ішіндегі белді университеттердің кейбірі мұндай көрсеткіштен әлдеқайда төмен екендігін ескерсек, қазақстандық ғылыми-зерттеу

институттарының мүмкіндігінің кендігін ерекше атап өтуге болады.

Ғылымға көңіл бөлу арқылы ғылыми кадрлар дайындауға, нанотехнологиялар мен биотехнологияларды жетік меңгеруге, инновациялық жобаларды қолдауға жағдай жасай отырып, игі бастаманың болашағы бұдан да зор екендігіне күмән келтірмейміз.

Сонымен қатар, күн тәртібінде қаралған екінші мәселе тәрбие жұмыстарын қолдау орталықтары мен қызметтерінің, клубтардың, куратор-эдвайзердің рейтингілік қорытындылары жайлы болды. Бұл жөнінде сөз сөйлеген тәрбие ісі жөніндегі департамент директоры Меңдігүл Сағатқызы өз баяндамасында толыққанды айтып өтті. Факультет оқытушылар құрамының рейтингісі арқылы атқарылған жұмыстардың нәтижесі қуантарлық. Оқу ордамыздағы куратор-эдвайзерлердің білім беру көрсеткіші бұдан кейін де жоғары болатындығына сенім білдірді.

Жұлдыз ӘБІЛ

ПЕРСПЕКТИВЫ СОТРУДНИЧЕСТВА

В КазНУ прошла встреча руководства КазНУ с делегацией Синьцзянского университета (КНР). На встрече были обсуждены результаты совместной работы и развитие дальнейшего сотрудничества. В мероприятии приняли участие ректоры, проректоры и деканы обоих университетов.

Встречу открыл ректор КазНУ Галым Мутанов: «наши страны хорошие соседи и отношения между нашими университетами имеют положительную динамику развития. Запускаемая Сеть университетов Шелкового пути будет хорошим подспорьем для дальнейшего сотрудничества, так как оба вуза войдут в эту организацию».

Ректор Синьцзянского университета Ташпулат Тиип отметил перспективность развития отношений между вузами и напомнил о том, что меморандум о сотрудничестве был подписан восемь лет назад. «Цель моего визита в КазНУ это продолжение действия договора, расширение и углубление двустороннего сотрудничества. Также хотелось бы активизировать обмен студентами и преподавателями, проведение совместных конференций, симпозиумов и научных исследований», – подчеркнул он.

«Мы полностью поддерживаем предложения о совместной работе. Например, в области синологии и географии, преподавания китайскому языку и изучения истории Китая», – отметил в свою очередь Галым Мутанов.

В ходе встречи декан факультета географии и природопользования В. Сальников отметил готовность КазНУ сотрудничать с китайским университетом в сфере решения экологических проблем, исследований применения возобновляемых и альтернативных источников энергии, борьбе с изменениями климата. В завершение встречи Г. Мутанов вручил ректору Синьцзянского университета сертификат Почетного члена международного клуба «Друзья КазНУ им. аль-Фараби».

Р. АБРАЕВ

БҰҰ бас хатшысы Пан Ги Мунға әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Құрметті докторы атағы берілді

Жақында философия және саясаттану факультетінде «Болашағы біртұтас ұлт — қазақстандық бірегейліктің іргелі құндылықтары мен нышандары» атты ғылыми-практикалық конференция болып өтті. Іс-шараға бұқаралық ақпарат құралдары, ғылыми ұйымдардың өкілдері мен сарапшылары, оқытушылар мен студенттер қатысты.

БОЛАШАҒЫ БІРТҰТАС ҰЛТ

Аталмыш ғылыми-практикалық конференцияда Елбасы Н.Ә. Назарбаев ұсынған бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудың концептуалдық аспектілері талқыланды. Конференция «100 қадам — бес реформаны жүзеге асыру жоспары», «Қазіргі замандағы бірегейліктің психологиялық мәселелері», «Ұлттық бірегейлік пен Мәңгілік ел идеяларының білім беру мазмұнында көрініс табуы», «Қазіргі замандағы этно-діни және мәдени сәйкестендіру», «Қазақстан жастарының құндылықтары мен бірегейлігі» бағыты аясында ұйымдастырылды.

ҚазҰУ ректоры Ғ.М. Мұтановтың басшылығымен ұйымдастырылған жиын Алматы қаласы Ішкі саясат басқармасының басшысы Санжар Боқаевтың құттықтау сөзімен басталды. Сондай-ақ шара барысында «Мысль» журналының бас редакторы Сейдахымет Құттықадам «Болашағы біртұтас ұлт» атты

баяндамасында көп тіл білу — бұл еліміздің дамуындағы жарқын болашақтың бірден-бір жолы екендігін атап өтті. Осы пікірді одан әрі өрбіткен филос.ғ.д., Абай атындағы ҚазҰПУ профессоры Р.Б. Әбсаттаров «Мемлекеттік құрылыс аясындағы ұлттық мәселе мен ұлттық қатынастар», Ғылым комитеті Философия, саясаттану және дінтану институтының саясаттану бөлімі меңгерушісі, филос.ғ.д. М.С. Шайкемелев «Ғылыми-сарапшылық бірлестіктің тапсырмалары аясындағы қазақстандық бірегейлік» тақырыптарын көтерді.

Сонымен қатар жиын барысында Жалпы әлеуметтанулық құндылықтарды зерттеудегі синергетикалық тәсіл туралы қызықты ақпаратпен бөліскен соц.ғ.д., әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының профессоры К. Биекенов, ұлттық бірегейліктің философиялық қырларын сөз еткен М. Хасанов, Ұлттық бірлестіктің психологиялық аспектілерін қозғаған психология ғ.к. Ж. Сейтнұр,

қазіргі кездегі интеллектуалды ұлттың қалыптасуының негізгі бағдарлары баяндамасын оқыған филос.ғ.д., профессор Ж. Молдабеков, әлеуметтік тұрақтылық институционалдық реформаларды жүзеге асыру шарты ретінде өз ойын білдірген саяси ғ.д. Г. Насимова және қазақстандық бірегейліктің іргелі құндылықтарының жоғары оқу орындары студенттерінің болашақ маман ретінде қалыптасуындағы орны туралы Этнопсихология және этнопедагогика орталығының директоры Б. Әрінова мазмұнды баяндама жасады.

Конференцияны қорытындылаған философия және саясаттану факультетінің деканы Ә. Масалимова маңызды шараның жоғары деңгейде өткендігін атап өтті.

Г.С. ӘБДІРАЙИМОВА,
әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының меңгерушісі,
социол.ғ.д., профессор;
К.А. АВСЫДЫКОВА,
социол.ғ.к.

КЕЛЕЛІ ЖИЫН

Жуырда ҚазҰУ колледжінің ұйымдастыруымен жоғары оқу орнына дейінгі дайындық факультетінде «Қазақстан Республикасы Президентінің 100 қадамы бойынша заңның үстемдігін қамтамасыз ету» атты тақырыпта дөңгелек үстел өтті.

Шараның басты мақсаты — заңның үстемдігін қамтамасыз ету мақсатында аталмыш салаға енгізілетін жаңалықтармен таныстыру, сот жүйесін жетілдіруге бағытталған қадамдарды зерделеу. Осы міндетті негізге ала отырып, жиында колледж оқытушысы А. Аронов, «құқықтану» мамандығының 1-курс оқушылары Н. Кенжеақын мен М. Төребек қоғамдағы заңның үстемдігін қамтамасыз ету мақсатында сот төрелігі мен әділдігін жетілдіру, тергеу судьясының өкілеттілігі мен қызметі, судьялардың этика және мінез-құлық нормаларын арттыру жолдарына кеңінен шолу жасады. Әр баяндамашы өз сөзінде Елбасы алға қойған Ұлт жоспарында елімізде бүгінгі күні өзекті болып табылатын маңызды мәселелерді көтергенін тыңдаушыларға жеткізе отырып, оның барлығы еліміздің одан әрі дамып көркеюіне ықпал ететінін айтты.

Әлеуметтік әділетсіздіктерге жол бермеу үшін заңдар азаматтық қоғамдағы басты құндылықтарды қалыптастырушы бірден-бір абсолютті маңызды сипатқа ие күш болуы тиіс. Сот жүйесін жетілдіру, полицияның қоғамның сеніміне ие болатындай дәрежеде жұмыс жасауына қол жеткізу елдің әділ заңға деген сенімін де арттыратыны айқын. Қазіргі біздің қоғамдағы ең басты құндылық адамның құқығы мен еркіндігі екені баршамызға белгілі, ал оны жүзеге асырушы бірден-бір тетік — осы әділ заң мен құқық сақшылары. Сол себепті заңдардың үстемдігін арттыру — адам құқықтарының негізгі орынға шығуы деген сөз. Осындай оймен колледж директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары М.Н. Аппақова қорытынды сөз сөйлеп, шараның жоғары деңгейде өткенін атап өтті. Сондай-ақ дөңгелек үстелге қатысқан өзге де оқытушылар өз ойларын ортаға салып, пікірлерімен бөлісті.

С. АДЫЛҒАЗЫ,
арнайы пәндер оқытушысы

ҚазҰУ-да «Konica Minolta» Kmlab озат технологиясының оқу-зертханасы базасының негізінде MPLUS & COM-PASS білім беру бағдарламасынан сәтті өткен тұлғашы түлектерді марапаттау салтанаты өтті. Ігі бастамаға университет басшылығы, «Konica Minolta» (Жапония) трансұлттық корпорациясының Алматы қаласы бойынша аймақтық бизнес-офисінің кеңесшілері, БАҚ өкілдері журналистика факультетінің оқытушылары мен магистранттар, студенттер қатысты.

«Konica Minolta» түлектері диплом алды

Шара барысында баспасөз-конференциясы және студенттердің үздік бизнес-жобаларының тұсаукесері өтті. «Konica Minolta» — әлем бойынша суреттің көшірмелерін жасайтын, факс аппараттарын, лазерлі принтерлерді, медициналық фотожабдықтар, оптикалық компоненттер мен өлшеу құрылғыларын өндіретін жапондық танымал холдинг. «KMLab» оқу сабақтары ағылшын тілінде жүргізіледі. Жас журналистер толыққанды басып шығару технологиясы туралы жоғары білім ала отырып, ІТ-саласы мен басып шығарудың тәжірибесін үйренді. «Konica Minolta» (қысқартып алғанда — «KMLab») озат технологиялар оқу-зерттеу зертханасы 2013 жылдың маусым айында ҚазҰУ-дың журналистика факультетінде ашылған болатын.

Түлектер арасында үздік деп табылған Аяулым Өткелбай мен Бауыржан Жұмаділовке компанияның Еуропалық кеңсесіне арнайы турға сертификат табыс етілді. Бұл турға қатысуға компаниядан студенттерге дәріс берген Артур Адршин мен «KMLab» озық технологиялар оқу-зерттеу зертханасы менгерушісі ретінде алдағы оқу жылына енгізілетін бағдарламалармен танысу, үйлестіру мақсатында маған мүмкіндік берілді.

Әйгерім ӘЛІМЖАН,
журналистика факультетінің
аға оқытушысы

Жалғасы. Басы 1-бетте

«Аз и Я-ға» — 40 жыл

Жиында Мұрат Әуезов кітаптың қырық жыл толуына орай авторды құттықтап, кітаптың шығу тарихын әңгіме ете отырып, оның жарық көрген күнін халқына қуанышпен сүйіншілегенін ерекше еске алды. Мінбеге шыққан Олжас Сүлейменов өткен күндердің естеліктерімен бөлісіп, артта қалған қиын күндер мен еңбек жолдарынан сыр шертті. Кітап турасында риясыз әңгіме қозғап, қазақ елінің тарихының сонау тереңде жатқанын және түркі дәуірінен бастау алатынын дәлелмен жеткізді. Жастарға еңбек жолында аянбау керектігін тілге тиек етті.

Өз кезегінде сөз алған ақын Ұлықбек Есдәулетов өз аудармаларынан Олжас Сүлейменов өлеңдерін оқып, ақынның өмір жолындағы елеулі еңбектерін атап өтті. «Аз и Я» кітабының Қазақстан мен Ресейде және бүкіл әлемде қандай ой-пікір тудыратыны туралы оқиғаларды өз көзімен көрген ақынның дос-әріптестері де өз естеліктерін ортаға салды. Сонымен қатар конференцияда «Олжас кітапханасы» баспа үйінің директоры Сафар Абдулло, М. Әуезов атындағы әдебиет және өнер институтының директоры, ф.ғ.д., У. Қалижанов, Ш. Уәлиханов атындағы тарих және этнология институтының директоры, т.ғ.д., профессор Х. Әбжанов, ҚазҰУ профессоры, ф.ғ.д., жазушы А. Жақсылықов, қоғам қайраткері, мәдениеттанушы, публицист С. Құттықадам, А. Байтұрсынов атындағы

тіл білімі институтының директоры М. Малбақов, ақын, аудармашы, баспагер Б. Қанапьянов, ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтының директоры, ф.ғ.д., профессор Ж. Далебаев, М. Әуезов атындағы әдебиет және өнер институтының кафедра меңгерушісі, ф.ғ.д., С. Ананьева және әдебиеттанушы, жазушы Б. Жылқыбаев сөз сөйледі.

Сондай-ақ жиында филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің студенттері ақын өлеңдерінен үзінділер оқып, кітап турасында шағын қойылым қойды.

Сөз соңында Олжас Сүлейменов оқырмандарына шынайы алғысын білдірді.

Кезінде барлық Шығыс елдерінің рухын асқақтатқан Олжас Сүлейменовтің «Аз и Я» кітабы оқырмандар сұранысын арттырып, өзінің парасаттылығымен әлемге танылды. Өмір ағысына қарсы жүзген бұл кітап бүгінде ең танымал кітаптар көшін бастап тұрғанын ескерсек, автордың бұл кітабының қазақ мәдениеті үшін орны ерек екені даусыз.

Тілек ЫРЫС

В КазНУ состоялась конференция, посвященная 40-летию со дня выхода в свет книги выдающегося казахского поэта и писателя О.Сүлейменова «Аз и Я»

ЖУРНАЛЫ С ИМПАКТ-ФАКТОРОМ И ИХ ФАЛЬШИВЫЕ «СПУТНИКИ»

Как известно, критерием оценки качества научно-исследовательской работы ученого является его публикации в журналах с высоким импакт-фактором.

Импакт-фактор — это показатель частоты цитирования статей, опубликованных в журнале за определенный период. Например, импакт-фактор журнала за 2015 год определяется формулой $IF = C/N$, где C — число цитирований в течение 2015 г. статей, опубликованных в данном журнале за предыдущие два года (т.е. в 2013-2014 г.г.); N — общее количество статей, опубликованных в журнале в 2013-2014 г.г. Аналогично определяется также и пятилетний импакт-фактор, являющийся одним из критериев научной значимости журнала. При определении числа цитирований учитываются ссылки в изданиях, отслеживаемых в Web of Science, причем из общего количества ссылок исключаются случаи самоцитирования авторов.

В соответствии с импакт-фактором оценивают уровень журналов, качество статей, опубликованных в них. Однако импакт-фактор не является всесторонним, абсолютно полным показателем качества статей, также и журнала, так как число цитирований не отражает качество исследования. К тому же частота цитирования публикаций в различных отраслях науки зависит от природы самой науки. Например, импакт-фактор медицинских журналов выше, чем математических, также и импакт-фактор журналов по естественно-математическим и техническим наукам в целом намного выше, чем по социальным и гуманитарным наукам.

С 60-х годов прошлого века импакт-фактор журналов ежегодно рассчитывается Институтом научной информации (Institute for Scientific Information, ISI), основанным Юджином Гарфильдом. В 1992 году институт был приобретен корпорацией Thomson и стал называться Thomson Scientific. Результаты определения импакт-фактора публикуются в журнале «Journal Citation Report».

Важным фактором, характерным для журналов с высоким импакт-фактором, является жесткая система рецензирования. Это — сложный и длительный процесс, который состоит из следующих этапов: рассмотрение статьи редактором или одним из членов редколлегии на предмет соответствия ее основным тематическим направлениям журнала, рецензирование статьи двумя экспертами, обсуждение и голосование на заседании редколлегии. Поэтому период от представления автором статьи на рассмотрение до публикации может занять от 8-10 месяцев до 2-х лет. Продолжительность периода рассмотрения и публикации зависит также от периодичности журнала. К сожалению, большинство журналов по гуманитарным и социальным наукам выходят ежеквартально или два раза в год. Поэтому казахстанские авторы чаще прибегают к услугам организаторов конференций, которые могут быстро опубликовать сборник материалов конференций в таких журналах, как «Procedia — Social and Behavioral Sciences», который входит в наукометрическую базу Thomson Reuters Conference Proceedings citation index, но имеет нулевой импакт-фактор.

В процессе интеграции науки постсоветских стран в международное научное пространство, ученые столкнулись с очень сложной проблемой — необходимостью публикации статей в журналах с ненулевым импакт-фактором. И данное обстоятельство открыло для разного рода мошенников большие «возможности» для зарабатывания денег путем организации фальшивых журналов. Фальшивые журналы как правило используют ISSN настоящих журналов, в большинстве случаев без согласия этих журналов, но иногда они свою деятельность согласуют с ними. Например, известный всем мультидисциплинарный журнал «Life Science Journal» был фальшивым спутником настоящего журнала с таким же названием.

Настоящий «Life Science Journal» публиковал статьи по биохимии, генетике и молекулярной биологии и входил в базу SCIE. А мультидисциплинарный спутник этого журнала никогда не входил в наукометрические базы Thomson Reuters. Использование названия и ISSN настоящего индексируемого журнала, видимо, происходило с согласия редакции основного издания. Самые первые статьи казахстанских авторов, несмотря на то, что они относятся к гуманитарным наукам, были включены в базу. Однако они индексируются по биохимии, генетике и молекулярной биологии, и, видимо, из-за такого парадокса журнал был исключен из базы Thomson Reuters. Как известно, в июле 2014 года Комитет по контролю в сфере образования и науки МОН РК сообщил, что «Life Science Journal» исключен из базы Thomson Reuters. Данное письмо заканчивалось напоминанием о том, что «данный журнал входит в базу Scopus и поэтому для докторантов публикации в нем будут учтены». Однако в списке журналов, входящих в базу Scopus, указано: «2008-2014 — cancelled, inactive» (аннулирован, не действует). В таком случае публикации в этом журнале не должны засчитываться при защите диссертаций.

Если вы получили письмо от редакции какого-то журнала, то необходимо найти официальный сайт настоящего журнала (обычно фальшивые журналы не используют официальный сайт индексируемого журнала, они открывают другой сайт), проверить профиль (специализацию) журнала и базу, к которой он принадлежит, также страну и язык публикаций. Заметим, что почти все фальшивые журналы англоязычные, и как правило, они используют данные журналов, издающихся на других языках. Нельзя забывать также и тот факт, что журналы с высоким импакт-фактором, как правило, не рассылают письма с просьбой опубликовать ваши статьи.

В России появились организации, которые на платной основе предлагают помочь опубликовать статью в некоторых индексируемых журналах. Однако, понятно, что такая «помощь», требующая больших финансовых затрат от авторов, не соответствует нашей основной цели — повышения качества научных исследований, которое в свою очередь зависит от профессионального уровня исследователей. Публикации ученых в журналах с ненулевым импакт-фактором обязательно учитываются при ранжировании университетов, и это, думаю, должно быть важнейшим стимулом в научной деятельности каждого из нас.

Гульжаухар КОКЕБАЕВА,
д.и.н., профессор кафедры
всемирной истории, историографии и
источниковедения

ҚазҰУ-да Қазақ хандығының 550 жылдығына орай «Қазақ хандығы: тарих, теория және бүгінгі күн» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция өтті. Аталған іс-шараға ҚР Парламент Мәжілісінің депутаты А. Тұртаев, Алматы қаласы әкімінің орынбасары З. Аманжолова, Ш. Уәлиханов атындағы институт директорының орынбасары Н. Атығаев және өзге де құрметті қонақтар мен университет оқытушылары мен студенттері қатысты.

ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІГІНІҢ ТЕРЕҢ ТАРИХЫ БАР

ҚазҰУ ректоры академик Ғ. Мұтанов шараны ашып: «Қазақ хандығының 550 жылдығымен шектелмей, ары қарай қазақ елінің тарихын зерттеуді жалғастыруымыз қажет. Себебі, біз — іргелі елміз. Алға жетелеп келе жатқан Елбасшымыз бар. Жастарды өз елінің патриоты етіп тәрбиелеу — басты мақсатымыз», — дей келе, конференция жұмысы мен қатысушыларына табыс тіледі.

Алматы қаласы әкімінің орынбасары Зәуреш Аманжолова өз сөзінде: — «Білікті бірді жығар, білімді мыңды жығар» деген дана сөз бар. Білім алып жатқан әрбір қазақ баласы өз елінің тарихын біліп, оны зерттеуі қажет. Осы тұрғыда жастарға сапалы білім, патриоттық тәрбие беруде ҚазҰУ ғалымдары үлкен үлес қосып отыр», — деді. Сондай-ақ, жиында сөз алған Нұрлан Атығаев ғалымдарға тарихымызды зерттеуде үлкен сәттілік тілеп, ыстық ықыласын білдірді.

«Қазақ тарихының тамыры тереңде жатыр. Ұлттық тарихымызда Қазақ хандығының құрылуы — Қазақ мемлекетінің қалыптасуы ретінде тарихи маңызды кезең болып табылады. Тарихсыз ұлт жоқ, бірақ тарихын ұмытатын ұлт бар. Сондықтан ұлт болу үшін, өз еліміздің тарихын жетік біліп, барлық елге паш етуіміз керек», — деген ректор Ғалым Мұтанұлының ашылу салтанатындағы түйінді сөздері көпшіліктің көңіл төрінен орын алып, жастарға қарата айтылды. Туған елін, жерін және оның тарихы мен салт-дәстүрін білуге, құрметтеуге шақырды.

Жалпы конференция барысында Германия, Испания, Түркия, Ресей, Өзбекстан, Қырғыстан, Қарақалпақстанның тарихшы-ғалымдары Қазақ хандығының құрылуы мен тарихи дамуының өзекті мәселелерін талқылады. Олар өз баяндамаларында әр мәселенің түйінді тұстарын ғылыми тұрғыдан негіздеп, жаңа көзқарас тұрғысынан талдады.

Конференция аясында «Қазақ хандығы қалыптасуының алғышарттары және саяси-этникалық негіздері», «Қазақ хандығының көрші елдермен қарым-қатынасы», «Қазақ хандығының қалыптасуы, дамуы және жойылуының тарихи-методологиялық мәселелері», «Қазақ хандығы және тәуелсіз Қазақстан: тарихи сабақтастық және қазіргі мемлекеттік мәселелері» атты секциялар жұмыс жасады. ҚазҰУ мен Ш. Уәлиханов атындағы тарих және этнология институты бірлесіп ұйымдастырған шара жоғары деңгейде өтті.

Аңсат АСАН,
журналистика факультетінің
2-курс студенті

Шырайлым ӘБДИЛДА,
журналистика факультетінің
1-курс студенті:

— Менің алғашқы өндірістік тәжірибем өз оқу орнымдағы «Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығында өтті. Тәжірибеден өту барысында орталықтың маған қалдырған әсері қолыма қалам алуыма және оны оқырмандармен бөлісуіме негіз болды. Орталықтың директоры Сайран Баяндинова ханым тыңғылықты жұмыс, тынымсыз еңбек арқасында осындай орталықты басқарып отыр деп ойлаймын. Бұл кісінің бойындағы ұстаздық мінез-құлқынан өзіме үлгі алдым. Менің ойымша, осы орталықтан тәжірибеден өту мен үшін өте табысты болды. Себебі, өзімді болашақ журналист ретінде сезінуді, зерттеулер жүргізуді және де жиналған ақпараттарға сараптама жүргізуді игердім. Темірдей тәртіптің, талаптың арқасында әрбір берілген тапсырманы уақытында және нақты деректермен жасау керектігін ұғындым. Жетекшілерімнен бүгінгі істі ертенге қалдырмау керектігін үйрендім. Рахмет саған, «Керемет»! Рахмет сіздерге, жетекші апайларым!

Әйгерім ЖОЛДЫБАЙҚЫЗЫ:
механика-математика факультетінің
2-курс студенті:

— Алғашқы күннен бастап-ақ, орталық қызметкерлері бізді жылы шыраймен қабылдап, алдымызда қандай міндеттер тұрғанын түсіндіріп, әрқайсымызға барынша көп уақыт бөлді. Алдыға қойылған бастапқы міндеттеріміздің бірі «Керемет» сайтына жақсарту мақсатында кемшіліктеріне сараптама жасап, жаңа ұсыныстар ұсыну болды. Мамандығым ақпараттық жүйелер болғандықтан, бұл тапсырмалар маған жақын және қызықты болды. Қазіргі ақпараттық дәуір заманы болғандықтан, сайттың қолайлы, түсінікті, ыңғайлы болғаны жөн. Сондықтан бізге берілген тапсырмаларды үлкен жауапкершілікпен орындаудамыз. Орталықта жұмыс істей отырып, мен топтық жұмыстың мағынасын, уақытында берілген тапсырманы орындаудың және оны тиімді пайдаланудың практикалық маңызын түсіндім.

Еліміздің ертеңін сеніп тапсыру үшін таным-түйсігі кең, парасат-пайымы терең, жан-жақты жетілген жалынды жастардың атқарар рөлі зор. Ал олардың алған білімін шыңдау жолында теориямен бірге өндірістік тәжірибеден өтуі маңызды. Сонда ғана білім алушылар келешекте өз саласының майталман мамандары атана алады. Бұл ретте көш бастап тұрған ҚазҰУ студенттерінің белсенділігін атап өтпеуге болмас. Емтихандар біте салысымен, «Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығында тәжірибеден өтуге ағылған жастардың көптігі қуантады.

БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІ КАДР ДАЙЫНДАУ ТӘЖІРИБЕДЕН БАСТАУ АЛАДЫ

Жыл сайын бес мыңнан астам түлек қанаттанатын, болашақ кадр дайындауда оқ бойы озық тұратын қара шанырақ ҚазҰУ студенттері қашан да бәсекеге қабілетті. Биыл сол дара жолдың бір сағасы «Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығында тоғысты. «Керемет» — студенттердің басын қосатын бірегей жастар ресурстық орталығы. Аталмыш орталықта теориялық білімдерін жетілдіру мен тереңдету мақсатын көздеген студенттердің саны 170-тен астам болды.

Бәсекеге қабілетті маман дайындаудағы алғашқы қадамдардың бірі — олардың теориялық білімдерін тәжірибелік тұрғыда көрсетуге мүмкіндік беретін өндірістік, оқу тәжірибелері болып саналады.

Орталыққа маркетинг, менеджмент, логистика, журналистика, қоғаммен байланыс, филология, мәдениеттану, педагогика және психология, ақпараттық жүйелер, есептеуіш

мамандықтарының студенттеріне маркетингтік зерттеулер жасау, қысқа және ұзақ мерзімді стратегиялар құрастыру, өндірісті логистикалық ұйымдастыру сияқты тапсырмалар беріледі, журналистика мен қоғаммен байланыс мамандықтарының студенттеріне сұхбат алу, мақала жариялау, фоторепортаж жасау сияқты тапсырмалар берілді. Филология мамандығының студенттеріне ресми құжаттармен жұмыс тисе, педагогика және психология мамандығының студенттері тәжірибеден өтіп жатқан студенттер арасында әртүрлі тақырыптағы тренингтер өткізу арқылы өздерінің теориялық білімдерін бекітуге мүмкіндік алды. «Керемет» СКҚО студенттердің теориялық білімдерін бекітуге және тереңдетуге үлкен мүмкіндік берді деген сенімдемеміз. Студенттердің тәжірибе барысында жасаған креативті идеялары орталықтың гүлденуі мен көркеюі үшін пайдаға асатыны анық.

технологиялар және ақпараттық қамтамасыз ету, электроэнергетика мен жылуэнергетика мамандықтарының студенттерінің бас қосуының өзі тегін емес. Себебі, «Керемет» СКҚО — бірегей инфрақұрылымды, оқу ісін ұйымдастырумен қатар, медициналық, әлеуметтік-тұрмыстық, ойын-сауықтық қызметтер жиынтығын ұсынатын орын.

Студенттерге тәжірибе барысында әртүрлі мамандықтардың ерекшеліктерін ескере отырып құрастырылған арнайы тапсырмалар ұсынылды. Мысалға, логистика, менеджмент, маркетинг

Бәсекеге қабілетті кадр дайындау тәжірибеден басталады, сондықтан біріншіден бізге «Кереметтей» орталық құрып берген университет басшылығына, екіншіден бізге өз студенттерін тәжірибеден өткізуге жіберген факультеттер мен кафедралардағы жауапты мамандарға алғысымыз шексіз. Осы орайда тәжірибеден өткен студенттердің пікірлерін де назарларыңызға ұсынамыз.

С.М. БАЯНДИНОВА,
«Керемет» СКҚО директоры

Филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің 2-курс студенттері:

— Жетекшіміздің әрбір айтқан сөзін санамызда сақтап отырдық. Бәлкім, содан болар, еш қиындықсыз келесі күннен-ақ орталыққа келіп, берілген тапсырмаларды бөліп алып, «бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығара» отырып, асқан ыждаһаттылықпен, үлкен жауапкершілікпен атқарып шықтық. Өндірістік тәжірибе барысында құжаттарды реттестіру, оларды орыс тілінен қазақ тіліне аудару, орфографиялық қателіктерін түзету сынды ауқымды істер біраз қиындықтар тудырғаны рас. Дегенмен, өз мамандығымыз тұрғысынан мол тәжірибе жинауға септігін көп тигізді. Теорияны ғана менгеріп қоймай, оны практика жүзінде пайдалана білу болашақ мамандар үшін аса тиімді болып табылмақ. Осы орайда, өндірістік тәжірибені «Керемет» СКҚО-да өткізуге мүмкіндік берген филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетіне алғысымыз шексіз.

Студенттер 2 курса кафедры менеджмента и маркетинга:

— Проходя практику в ЦОС "Керемет", мы получили большой опыт в работе с командой, организации планирования бизнес-процессов.

Мы изучили процесс работы предприятия. Использовали большое количество литературы, чтобы разобраться с данными нам заданиями. Можно сказать, мы подкрепили практикой наши знания за 2 года обучения в вузе. На примере конкретных организаций (кинотеатра, фаст-фуда, салона красоты, столовой, супермаркета и т.д.) составили и изучили бизнес-планы. Первые два дня были трудоемкими. Адаптация была нелегкой, но благодаря высококвалифицированным работникам ЦОС "Керемет" мы получили бесценные знания, которые нам пригодятся в будущем. Также запомнился тренинг по психологии, который прошел на высшем уровне.

Мы хотим выразить благодарность за предоставленную возможность прохождения практики в ЦОС "Керемет".

Камила АЙТЖАНОВА,
студентка 3 курса факультета журналистики:

— 1 июня. 7 часов утра. Мой сон прервал яркий луч солнца, будто призывая меня к первому дню практики. День обещал быть полным эмоций и впечатлений, как оказалось, не напрасно. В этот день меня ожидала практика в Центре обслуживания студентов «Керемет».

После опыта на телевидении, в журналах и на различных информационных агентствах, меня посетила мысль о том, что практика будет скучной и вялой. Как выяснилось позже, я глубоко ошибалась. Получив первое задание взять интервью у директора диагностического центра Эрнеста Ахметбековича, я пулей помчалась составлять перечень вопросов. Задание оказалось намного интересней, чем я предполагала, ведь раньше я никогда не брала интервью у кандидата медицинских наук. Эрнест Ахметбекович оказался весьма интересной личностью. Я узнала много интересного о медицине, о том, как реализовывался проект по созданию диагностического центра, извлекла огромную пользу из полученной информации. Взяв интервью, длительность которого составляла более часа, я преступила к написанию статьи. В голове появилось столько интересной информации о медицине, которая сопровождалась не менее интересными фактами. Я была обязана поделиться ею с людьми.

Первое задание выполнено, на подходе второе. Ну, думаю, раз уж все началось с интервью, далее будет что-то сложнее. Руководитель дал мне новое задание, составить список мировых и казахстанских электронных СМИ, а затем собрать о них краткую информацию. Задание было по-своему занятным, потому что раньше мне такого не поручали. Tengrinews, euronews, BBC, zakon.kz, lenta.ru, и, так, нескончаемый поток различных сайтов всплывали в памяти. Задание выполнено. Список составлен.

Следующее поручение я ждала с нетерпением. Почему, просите вы? Дело в том, что в течение двух лет я увлекаюсь невербальной психологией. И получить новую, свежую информацию из уст будущего психолога, для меня был как глоток холодной воды в знойную погоду.

Увлекательные тренинги для нас проводил студент 3-го курса факультета философии и политологии Дамир. Это явный показатель того, что молодой человек в будущем станет одним из востребованных психологов. Мы играли в игры, узнавали себя с новой стороны, учились убеждать того или иного человека, развивали свою уверенность в себе и т.д. Благодаря этому тренингу, студенты проходящие практику в ЦОС «Керемет», узнали друг о друге больше, сплотились в одну дружную команду.

Прошло всего несколько дней практики, а я уже достаточно пополнила свой багаж знаний. Пожалуй, практика в Центре обслуживания студентов «Керемет», одна из самых лучших среди тех, которую я когда-либо проходила.

ШӘКӘРІМ ШЫҒАРМАЛАРЫН ШАРЫҚТАТҚАН ШАРА

Механика-математика факультетінде «ҚазҰУ студенттеріне ұсынылатын 100 кітап» жобасы аясында «Мен кетермін, сөз қалар...» тақырыбында ашық сабақ өтті. Сабақтың мақсаты студенттерді Шәкәрім Құдайбердіұлының өмірі және шығармашылығымен тереңірек таныстыру, ақынның өлеңдерін талдап, идеясын түсіндіру, әндерін тыңдата отырып, жастарды өнерге тәрбиелеу, олардың ұлы ағартушы туралы білімдерін кеңейту болды. Сабақта Шәкәрім Құдайбердіұлының қазақ мәдениеті тарихында орны зор, еңсесі биік ерекше тұлға екені айтылды.

Құдайбердіұлының «Ақылдың жауабы» атты өлеңін, Гүлсінай Жұмәділ – «Еріншек» атты өлеңін талдаса, осы топ студенті Нұрбол Әмит Шәкәрім Құдайбердіұлының «Жасымнан жетік білдім түрік тілін...», «Ақылдан ойға сыр тарап...» деп басталатын өлеңдерінің мазмұнын талдап, мағынасын жеткізе білді.

Сайыстың үшінші кезеңінің шарты бойынша, Шәкәрімнің өлеңдерін кезектесіп бір топ бастап, екінші топ аяқтау керек болды. Студенттер бұл сайыста да мүдірмей, озық өнер көрсетті. Ал, соңғы викториналық сұрақ-жауап кезеңінде қойылған сұрақтар қазақ халқының көркемдік ойының үздік үлгілерін туғызған Шәкәрім Құдайбердіұлының өмірі мен төл туындыларын, оның аудармаларын ғана емес, бүгінгі күні де заманауи ақын-жазушыларға, драматургтер мен сазгерлерге, суретшілер мен мүсіншілерге жана көркемдік туындылар әкелуге шабыт қосқан шығармаларын да қамтыды. Бұл кезеңде қойылған сұрақтарға дұрыс және нақты жауап берген Гүлнұр Ақшолоқ, Ақмаржан Тасканова, Армангүл Мелісқызы, Исмаил Құланов, Дамира Ертай жеңімпаз атанды.

Жарыстың әр кезеңінде жеңіске жеткен студенттер Елбасымыз Н.Н. Назарбаевтың, Бақытжан Момышұлы, Аманғазы Кәріпжан әулеті сияқты танымал заманауи ақын-жазушылардың кітаптарымен және «Ақпараттық жүйелер»

мамандығы бойынша қалам тартып жүрген әдіскер оқытушы-профессорлардың оқулықтарымен марапатталды.

Шайырдың шығармаларын шарықтатқан бұл мәдени іс-шара «ақпараттық жүйелер» мамандығы студенттерінің «Адамдық борышын – Халқыңа еңбек қыл» деп өсиет еткен Шәкәрім Құдайбердіұлының адамгершілік идеясын өмірлік ұстаным

ретінде қолданатын, өз елінің, жерінің қамын ойлайтын, өз ісіне жауап бере алатын, адал қызмет атқаратын, бәсекеге қабілетті маман ретінде қалыптасуына үлкен себепкер болады деп үміттенеміз.

Б. ӘБЕНОВ,
ақпараттық жүйелер кафедрасының
аға оқытушысы

«I. Есенберлин – қазақ әдебиетінің ғана емес, қазақ халқы тарихының төрінен лайықты орын алатын дара тұлға...»

Н. НАЗАРБАЕВ

Тарихқа толы туынды

«ҚазҰУ студенті оқуға тиіс 100 кітап» жобасы аясында әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасы аты әлемге мәшһүр жазушы, ұлтымыздың ірі тұлғасы Илияс Есенберлиннің «Көшпенділер» трилогиясындағы «Алмас қылыш» романы желісінде «Әлеуметтану» және «Әлеуметтік жұмыс» мамандығының 2-3 курс студенттері арасында «Үздік оқырман» байқауын өткізді.

Іс-шараның негізгі мақсаты тарихи жазушының туындысы арқылы студенттерге тәлім-тәрбие беру, патриоттық рухты арттыру, тәуелсіздіктің қаншалықты қымбат екендігін ұғындыру.

Кеш ұйымдастырушысы әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының профессоры Н.У. Шеденова алғы сөзінде Қазақ хандығының 550 жылдығы мен Илияс Есенберлиннің 100 жылдығының тұспа-тұс келіп отырғандығын ерекше атап өтті. Сондай-ақ, кафедра меңгерушісі Г.С. Әбдірайымова қазақ елінің бүгінгі мен ертені тәуелсіздік үшін табанды күресін шебер жаза білген қаламгердің туындылары уақыт өткен сайын өз биігінен аласармайтындығын айтып, студенттерге сәттілік тіледі.

Студенттер жазушының тарихи шығармасын жан-жақты талқыға салып, өздеріндей өсіп келе жатқан жас ұрпақ үшін құнды, тағылымы мол шығарма екендігін, сол кезеңдегі халықтың тұрмыс-тіршілігімен, мәдениетімен, аңыз әңгімелерден хабардар болғандарын сөз етті.

Байқауда «Ақтоған» мен «Ақжайық» топтары өзара жарысып, байқаудың үш кезеңінен сүрінбей өткен «Ақтоған» тобы жеңіске жетіп, өздерінің «Үздік оқырман» екендігін дәлелдей түсті.

Н. ШЕДЕНОВА,
профессор;

Ә. БАЙГЕРЕЕВА,
1-курс магистранты

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

Жақсы кітап – ақылды адамның әңгімесімен бірдей

ТОЛСТОЙ

Салауатты әрі саналы ұрпақ тәрбиелеу – қоғамдағы кезек күттірмес міндеттердің бірі. Ал, өскелең ұрпақтың рухани байлығы мен жалпы ой-өрісін дамытуға көмектесетін тәрбие құралы кітап болып табылады.

Кітап адамға нақты да мәнді білім беріп қана қоймай, терең ойлауға, өз көзқарасын қалыптастыруға жетелейді. Әр кітапты оқыған сайын адам жаңаны үйренеді. Алайда қазір техника дамыған уақытта аудио, видео, ғаламтордағы дайын «өнімге» арқа сүйеп, қажетті ақпаратты кітаптан іздеп табатындар қатары сирегендігі жасырын емес. Қоғамдағы рухани ортаның жұтандауына әкелетін кітап оқуға деген құштарлықтың азаюы нақты шешімдердің қабылдануын қажет етері анық.

Сондай ұтымды шешімдердің бірі – ҚазҰУ ректоры Ғ.М. Мұтановтың басшылығымен соңғы үш-төрт жыл көлемінде жүзеге асырылып жатқан «ҚазҰУ студенті оқуға тиіс 100 кітап» жобасы. 100 кітап тізімінде Абайдың қара сөздері, М. Әуезовтің «Абай жолы», Ш. Құдайбердіұлының «Үш анық» және Ж. Баласағұнның «Құтты білік» сияқты шығармалары көш бастап тұр. Аталмыш жоба шеңберінде осы оқу орнының әрбір студенті 100 әдеби шығарманың тізіміне енген кітаптарды оқып, топ студенттерімен талдап, түрлі іс-шаралар жүргізуде.

Халықаралық қатынастар факультетінің дипломатиялық аударма кафедрасы ұжымы да аталмыш жоба жұмысын жүзеге асыруға өз үлесін қосуда.

Кафедрада шет тілдерінің оқытылуына орай, оқытушылар тізімдегі шетелдік, әсіресе, ағылшын жазушыларының шығармаларына ерекше назар аударады. Олардың тарапынан бұл шығармалардың қазақ немесе орыс тілдегі аудармаларынан бөлек ағылшын тіліндегі нұсқаларын оқуға кеңес беріледі. Сөзіміз нақты болуы үшін, өз тобымда студенттермен оқып, талдаған біраз шығармаларды атап өтейін. Олар: Э. Хемингуэйдің «Шал мен теңіз», «Қош бол, майдан!», О. Уайльдтың «Дориан Грей портреті», Дж. Лондонның «Қасқыр» және Т. Драйзердің «Американдық трагедия» шығармалары. Оқу жылы соңына дейін оқылатын шығармаларды да жоспарлап қойдық. Әр шығармаға қатысты өткізілетін іс-шара түрі де әртүрлі. Әдетте әрбір шығарма оқылып біткен соң, топта талқыланады, басты кейіпкерді өзімізше «жазғырып», «жазалап» немесе «қорғап», кейде түсінбей де жатамыз.

Әрине, ХХІ ғасыр азаматының өткен ғасырда орын алған оқиғаны, ондағы кейіпкер бейнесін сипаттауы, сынауы немесе қолдауы кейде мені таңқалдырып та жатады. Әйтсе де, студенттеріміздің шығарманы оқып, оны бар ынталарымен талдап, тағы да оқуға деген ықыластарын көргенде іштей қуанып отырамын.

Қорыта айтқанда, болашақта 100 кітап аясындағы жобалар саны арта беретін болса, білім бұлағы – кітапты оқитын жастар саны көбейер еді.

Ләйла ДҮЙСЕЕВА,
дипломатиялық аударма кафедрасы

Бешімі жүргізген әл-Фараби кітапханасының кітапханашы-менеджері Жұлдыз МАНАПБАЕВА

ҚазҰУ мен Синьцзян университеті (ҚХР) басшыларының кездесуі өтіп, онда ынтымақтастықтың нәтижелері мен мүмкіндіктері талқыланды

Профессор кафедры религиоведения и культурологии факультета философии и политологии А.Жолдубаева и докторанты PhD 2 курса специальности «Культурология» С.Аубакирова и М.Манасова приняли участие в Ярмарке социальных проектов и идей при Фонде Первого Президента РК – Лидера Нации на тему: «Единая и сплоченная нация – сильный Казахстан».

Поддерживая социальные проекты

Не первый год Фонд Первого Президента РК проводит масштабную системную работу по поддержке важных социальных инициатив и развитию гражданского общества. Специальным форматом поддержки является Ярмарка социальных идей и проектов. Нынешняя ярмарка, проводимая в одиннадцатый раз, посвящена 20-летию Ассамблеи народа Казахстана и направлена на консолидацию казахстанского общества, укрепление патриотизма, развитие диалога культур и цивилизаций, объединение усилий неравнодушных людей для решения социально значимых проблем. Такая площадка представляет собой стратегически важные проектные инициативы, механизмы распространения нового опыта и современных технологий, коммуникационную и образовательную площадку для профессиональных сообществ.

В рамках ярмарки представители университета выступили с выставкой-презентацией социального проекта «Создание и продвижение трехязычного координационно-информационного портала подоткрытия к ресурсам «Уникальная казахская культура» в сети Интернет». Целью предлагаемого проекта стала интеграция информационных технологий и программных инструментов различного назначения в единую систему – трехязычный портал (казахский,

английский, русский) на основе знаний о предметной области – казахской культуре. Руководителем разрабатываемого проекта является доктор философских наук, профессор А.Жолдубаева.

Среди представленных конкурсантов были проекты кризисных центров, обществ поддержки граждан-инвалидов, лечебно-воспитательных благотворительных приютов, центров по поддержке библиотек, детских и молодежных организаций, центров социальной адаптации женщин и детей, центров по

поддержке семьи и многие другие. Лучшие из них получили поддержку Фонда для воплощения их в жизнь.

Также представители КазНУ участвовали в брифинге с участием известных общественных деятелей, политиков, бизнесменов и журналистов, где представители различных профессиональных областей поделились опытом и обсудили проблемы социального предпринимательства.

А. ЖОЛДУБАЕВА,
д.ф.н., профессор

Жуырда ҚазҰУ-дың механика-математика факультеті, «Механика» кафедрасының оқытушылары және «механика» мамандығы бойынша білім алып жатқан студенттер мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған №2 Қаскелең қосалқы мектеп-интернатына барып қайттық. Ондағы мақсатымыз ата-ана қамқорлығынсыз қалған мүмкіндігі шектеулі балалардың жабырқау көңілдерін сәл де болса жұбату, махаббат пен сүйіспеншілікке бөлеу еді.

«ЖЕТІМ КӨРСЕН ЖЕБЕЙ ЖҮР»

Балалар үйінен алған әсерімзді сөзбен айтып жеткізу мүмкін емес. Біз балалардың әрқайсысына сый-сияпат жасап, көңілдерін қуанышқа бөледік деп ойлаймыз. Сонымен қатар балаларды сергіту мақсатымен алаңқайға шығып, әр түрлі ойындар ұйымдастырдық. Бірге ойнап, би биледік. Балалар үшін кішкене марапаттың өзі үлкен қуаныш екендігіне тағы да бір көзіміз жетті. Сүйкімді де тәп-тәтті балаларды көріп жүрегіміз елжіреп, олармен кимай қостастық. Балалар үйінің балалары да, тәрбиешілері де бізге ризашылықтарын білдіріп, шексіз алғыстарын айтып жатты.

Дүниеде баланың жарқын күлкісі мен таза көңілінен артық не бар?! Ендеше, мынадай қарбалас тірліктің қамымен жүрсек те, айналамызда мүмкіндігі шектелген, қалам-қағаз үс-тай алмайтын, өздігінен жүгіре немесе жүре де алмайтын, айтқысы келетін ойын жеткізе алмайтын зағип жандардың бар екендігін және оларға дүниенің байлығынан жан жылуы маңыздырақ екендігін естен шығармайық.

Жыл сайын осындай ізгі іс-шараны ұйымдастырушы «Парасат» кәсіподақ ұйымына, механика-математика факультеті кәсіподақ ұйымының төрайымы, доцент Елгондина Марден Базарбайқызына, механика кафедрасының ұжымы мен студенттерге айтар алғысымыз шексіз.

Ж. ӨМІРЖАНОВА,
механика кафедрасы меңгерушісінің орынбасары, доцент

Жақында ЖОО-ға дейінгі білім беру факультеті, Кіші Фараби академиясы мен шығыстану факультеті Қазақ хандығының 550 жылдық мерейтойына арнап Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы, Халық әні кафедрасының ұжымымен бірлескен концерт өткізді.

Бабалар аманаты

«Бабалар аманаты» деп аталған ән-жыр шашуы арқылы отансүйгіштік қасиет дарытатын, тәрбиелік мәні терең ұлттық рухани мұрамыз – ән мен күйді, терме, толғауларымызды дәріптеу, насихаттау көзделді. Өнерпаздар бабалардан жеткен ең таңдаулы толғау жырларды, әсем ән мен күмбірлеген күйлерді орындады. Халықтың бай рухани мұрасын әлемдік деңгейде насихаттап жүрген танымал өнер майталмандары мен олардың шәкірттерінің репертуарында қазақтың әр аймағында қалыптасқан өнер мектептерінің таңдаулы туындылары орындалды. Концерттік кешімізге Халық әні кафедрасының меңгерушісі, филология ғылымдарының кандидаты, жыршы Ұ. Байбосынова, ҚР еңбек сіңірген артисі Б. Қожабаев, ҚР еңбек сіңірген қайраткерлері Р. Жұмадилова, Е. Мустафаев, Е. Шүкіманов, А. Қосанова, ҚР мәдениет қайраткерлері М. Әбуғазы, А. Исатаева, Халықаралық республикалық байқаулардың лауреаттары А. Ахатов, Т. Құрманғалиев, Э.Қарабалина т.б. қатысты

Бұл кештің дәстүрлі ән-жыр, күй, терме-толғауларымызды дәріптеп, қазақ мәдениетінің ерекшелігін көрсеткені және қазіргі жастарды отансүйгіштік рухта тәрбиелеуге бірден-бір септігін тигізгені анық.

Пірімбек СҮЛЕЙМЕНОВ,
философия кафедрасының доценті

Внедрение «зеленого офиса»

Мне – студентке 4 курса бакалавриата кафедры энергоэкологии КазНУ выпала уникальная возможность поучаствовать на VIII Астанинском экономическом форуме.

В работе форума также приняла участие мой научный руководитель Т. Тажибаева, заведующая кафедрой энергоэкологии Т. Базарбаева, зам. зав. кафедры метеорологии и гидрологии С. Полякова и другие преподаватели университета. Все мы, профессора и студенты, являемся активными участниками проекта «Внедрение принципов «зеленого офиса» в учебные заведения Казахстана», который осуществляется в рамках договора КазНУ, КНГО, НИИ проблем экологии.

Двери дворца Независимости распахнулись для 3 тыс. участников из более чем 90 стран мира. Это было самым масштабным событием года. Я, как студентка КазНУ впервые поучаствовала на таком Форуме, который проходит ежегодно в Астане с 2008 года.

Темой мероприятия этого года являлась: «Инфраструктура – драйвер экономического развития». В первый день форума мы присутствовали на таких семинарах, как: «Декарбонизация и углеродная торговля – драйверы «новой» экономики»; «Продовольственная безопасность: современные вызовы; устойчивое развитие и «зеленая экономика» в РК: состояние и перспективы»; «Интеграция науки, образования и бизнеса: подготовка кадров для инновационной экономики».

Второй день открылся пленарным заседанием во главе Президента Республики Казахстан Нурсултана Абишевича Назарбаева. Это было неопишное чувство гордости видеть высокопоставленные лица, включая исполнительных директоров предприятий, политиков, журналистов, ученых и лауреатов Нобелевской премии. После окончания пленарного заседания, где я получила очень много информации по теме «Зеленой экономики», мы также были слушателями секций: «Устойчивое развитие Евразийского энергетического, водного и транзитного потенциала»; «ЭКСПО-2017» – Энергия

для устойчивого развития»; «II Саммит стран Шелкового пути «Азиатский банк инфраструктурных инвестиций: новый драйвер развития «экономического пояса» Шелкового пути».

На форуме я постаралась как можно больше проинформировать иностранных гостей о задачах нашего проекта «Внедрение принципов «зеленого офиса» в учебные заведения Казахстана», рассказав о нем и раздав брошюры, буклеты и флаера.

Ж. ТАСТАНОВА,
студентка 4 курса
кафедры энергоэкологии

«Орыс тілі және мәдениеті» орталығы ашылды

Филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінде «Орыс тілі және мәдениеті» орталығының ашылу салтанаты болып өтті.

Жиынға «Русский мир» қорының атқарушы директоры Кочин Владимир Вячеславович, Ресей Федерациясының елшісі Переверзева Ирина Владимировна, Алматы қалалық тілдерді дамыту, мұрағаттар және құжаттамалар бөлімінің бастығы Ахетов Мамай Қаниұлы сынды белді қонақтар қатысты.

Өткізілген шараның негізгі мақсаты: жастардың орыс әдебиетіне, орыс тіліне деген қызығушылықтарын арттыру, таным көкжиегін кеңейту, әлем тілдері қатарында орын алатындығын ескере отырып, білікті мамандар қатарын көбейту.

Әлеуметтік даму жөніндегі проректор Шолпан Жаманбалаева, шетел филологиясы кафедрасының профессоры Элеонора Сүлейменова мен Владимир Кочин ресми түрде орталықтың ашылғандығын айқындай түсу үшін қызыл лента кесті. Сондай-ақ, жана бастама толағай табыстар мен жемісті еңбектің тек нәтижесі болсын деген игі тілекпен қазақ салтымен шашу шашылды.

«Бұл жобаның қолға алынып, жүзеге асканы бәріміз үшін қуаныш. Аталмыш орталықтың ҚазҰУ-да ашылып отырғандығының өзі белді университеттің мерейін тағы бір үстем етті», – дейді орталық директоры.

«Елбасымыз айқындап берген

үштұғырлы тіл саясаты мемлекетіміздің әлеуетін көтеретіндігі бәрімізге мәлім. Алматыда біз Славян жазуларының күндерін, Пушкин және Шевченко оқуларын өткізуді дәстүрге айналдырғанбыз», – деді Мамай Ахметов.

«Ашылып отырған «Орыс тілі мен мәдениеті» орталығы халықтар арасындағы достықтың белгісі болып

табылады. Қазақстан мен Ресей ортасын байланыстыратын көпір», – деп оң бағасын берген факультет деканы Өмірхан Әбдиманұлы орталықтың қызу жұмыс атқаратындығына сенім білдірді. Сонымен қатар кеште студенттер жүректен шыққан жыр шумақтарын оқып, көптің қошеметіне бөленді.

Жұлдыз ӘБІЛ

Нашақорлық – бүкіл қоғамның қасіреті, болашағымызға қауіп төндіріп тұрған індет. Есірткі, анаша – ғасыр тажалы. Онымен қазір бүкіл әлем күресуде. Елбасының «Қазақстан-2050» Жолдауында көрсетілген өзекті мәселелердің бірі – салауатты өмір салтын ұстану, оны насихаттау мәселесі.

ЖАТ ҚЫЛЫҚҚА ЖОЛ ЖОҚ!

Қазіргі кезде етек алған заманымыздың келесі дерттері шылым шегу, нашақорлық екені баршамызға аян. Осы орайда физика-техникалық факультетінің «радиотехника, электроника және телекоммуникация», «физика және астрономия» мамандығының 1-курс студенттері «Нашақорлық – ғасыр індеті» атты ашық-тәрбие сағатын өткізді. Сабақ барысында анаша мен шылымның көптүрлілігі жайында айтылып, нашақорлықтың кері әсері туралы риясыз әңгіме қозғалды. Алдымен осы тақырыпта студенттер Аида Амантай мен Ақмарал Ажибиева «Нашақорлыққа жол жоқ» атты баяндама оқыды. Студенттер атап өткен фактілер мен оқиғалар жан түршіктіріп, санамызды сілкітті. Жалпы есірткі бар жерде оны таратушылар да бар. Оларды кісінің көз-жасынан, қайғы-қасіретінен ақша тауып отырған қаныпезерлер деп білеміз. Бұл олқылықтар өскелең ұрпақ арасында орын алмау мақсатында «физика және астрономия» мамандығының студенттері тағылымы мол, мағынасы терең сахналық көрініс арқылы өз ойларын жеткізді. Ал сұрақ-жауап сайысында студенттеріміз көкейтесті сұрақтарына нақты жауап алды. Атап өтсек, Дәурен Аманбеков, Әдемі Әлібекова, Мұрат Әуелбек сынды студенттеріміз ұтқыр ойларымен есте қалды. Сабақ соңында қос мамандық студенттері сөзжұмбақтар жасырып, ғасыр дерті – нашақорлық жайында дайындаған бейнероликтерді ортаға салды. Ондағы анаша мен шылымның шырмауында қалған тепсе темір үзер жігіттер мен қаракөз қыздардың жағдайы баршамызға ой салғаны анық.

Жалпы, тәрбие сағатымыздың мақсаты жат қылықтан аулақ болуға тәрбиелеу болып табылады. «Ауырып ем іздегенше, ауырмайтын жол ізде» дейді дана халқымыз. Өмірімізді мәнді де сәнді етіп өткізу – өз қолымызда!

**Н. АЛИМГАЗИНОВА,
А. МАНАПБАЕВА,**

қатты дене және бейсызық физика кафедрасының аға оқытушылары

**Р. ӘУЕСХАН,
магистрант**

Қызықты кездесулер

Журналистика факультетінің Әлихан Бөкейханов атындағы «Экономикалық журналистика» клубының мүшелері еліміздің белгілі қалам қайраткерлерімен жылы жүзді кездесулерді жиі өткізіп тұрады. Республикалық «Адам. Дәуір. Медицина» журналының бас редакторы, Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау ісінің үздігі, белгілі қаламгер, факультетіміздің түлегі Аршагүл Тойбаева ханым клуб мүшелерімен кездесіп, еліміздің бұқаралық ақпарат құрлдарының қазіргі ахуалы және даму келешегі жөнінде салиқалы әңгіме қозғады. Салалық журналистиканың, соның ішінде медициналық бағыттағы баспасөздің бүгінгі жай-күйі, шығармашылық ахуалы және экономикалық жағдайы жөнінде дәйекті деректер келтіріп, алда тұрған міндеттер мен шешімін тосқан түйткілдерге тоқталды. Қызықты кездесу барысында студенттер өздерін толғандырып жүрген мәселелер жөнінде пікір алысты.

Құрылғанына төрт жылдың жүзі болған клубта бұған дейін еліміздің қоғаммен байланыс жөніндегі белді маманы, Қазақстан Баспасөз клубының атқарушы директоры Сәкен Балбаев, қазақ баспасөзі тарихын зерделеуші ғалым, «Аударма және терминология» журналының бас редакторы, филология ғылымдарының кандидаты Нұрлан Асқаров, «Теңізшевроил» компаниясының

қоғаммен байланыс жөніндегі менеджері Светлана Қайырғалиева, республикалық «Экономика» газеті бас редакторының орынбасары Амангелді Шопан, осы газеттің бөлім менгерушісі, факультетіміздің түлегі, белгілі экономикалық журналист Макпал Сағындық, «Дала мен қала» газетінің бөлім менгерушісі Зейнолла Абжан студенттер мен магистранттар мейманы болған-тын.

Көрермен жұртшылыққа танымал телебағдарламалар авторы, бүгінде халықтың тән және жан саулығының түйінді тұстарын ел назарына ұсынып жүрген қарымды қаламгер Аршагүл Тойбаева студенттердің шығармашылық және әлеуметтік белсенділігін артыру жөніндегі ойларымен бөлісіп, жазғы лагерь ұйымдастыру, шеберлік сыныптарын өткізу жөнінде ұсыныстар жасады. Тартымды өткен кездесуге факультет деканы Сағатбек Медеубек, деканның ғылыми және инновациялық жұмыстар жөніндегі орынбасары Қарлыға Мысаева, клуб жетекшісі, баспа ісі және дизайн кафедрасының менгерушісі Жетпісбай Бекболатұлы қатысып, журналистік білім беру және салалық баспасөзді дамыту жөніндегі ой-пікірлерін ортаға салды.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор м.а.: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Жауапты хатшы – **Дариға АМАНКЕЛДИЕВА**
Тілшілер: **Ақмарал ҚУАНЫШЕВА, Рүстем АБРАЕВ**
Дизайнер – **Досжан БАЛАБЕКУЛЫ**
Фототілшілер: **Талғатбек АСАНОВ, Азамат БУЛАТОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Әйгерім ИМАНҒАЛИЕВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver-gazeti@mail.ru

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. "Бизнес-Информ" баспаханасында басылды
Тел.: 2-93-09-09

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана
Тапсырыс №519

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.